

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Τμήμα Νοσηλευτικής
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«Τα φαρμακευτικά λάθη των νοσηλευτών και οι παράγοντες μη αναφοράς τους»

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΔΑΜΒΑΚΑΚΗ
Νοσηλεύτρια ΠΕ

ΣΠΑΡΤΗ
2014

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΚΙΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
Τμήμα Νοσηλευτικής
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΡΙΣΕΩΝ»

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«Τα Φαρμακευτικά λάθη των νοσηλευτών και οι παράγοντες μη αναφοράς τους»

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ ΔΑΜΒΑΚΑΚΗ
Νοσηλεύτρια ΠΕ

Μέλη Συμβουλευτικής Επιτροπής
Επιβλέπων: Παναγιώτης Πρεζεράκος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Μέλος: Αθηνά Λαζακίδου, Επίκουρος Καθηγήτρια
Μέλος: Στυλιανή Τζιαφέρη, Επίκουρος Καθηγήτρια

ΣΠΑΡΤΗ
2014

Copyright © Χριστιάνα Δαμβακάκη, 2014

Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All rights reserved.

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο των απαιτήσεων του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης «Διοίκηση Υπηρεσιών Υγείας και Διαχείριση Κρίσεων» του Τμήματος Νοσηλευτικής. Η έγκρισή της δεν υποδηλώνει απαραίτητως και την αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου.

Βεβαιώνω ότι η παρούσα διπλωματική εργασία είναι αποτέλεσμα δικής μου δουλειάς και δεν αποτελεί προϊόν αντιγραφής. Στις δημοσιευμένες ή μη δημοσιευμένες πηγές που αναφέρω, έχω χρησιμοποιήσει εισαγωγικά και όπου απαιτείται έχω παραθέσει τις πηγές τους στο τμήμα της βιβλιογραφίας.

Υπογραφή:

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Μέσα στο πολύπλοκο περιβάλλον του νοσοκομείου, τα λάθη των νοσηλευτών είναι αναπόφευκτα και παρά τη μεγάλη πρόοδο των επιστημών υγείας, συχνά θέτουν σε κίνδυνο τη ζωή των ασθενών.

Σκοπός: Η μελέτη αυτή διεξήχθη για να αξιολογηθούν τα αίτια των σφαλμάτων στη φαρμακευτική αγωγή νοσηλείας και οι παράγοντες μη αναφοράς τους, αλλά και να προταθούν τρόποι πρόληψης και μείωσης των λαθών.

Υλικό και Μέθοδος: Η παρούσα είναι μια ποσοτική συγχρονική μελέτη. Ως ερευνητικό εργαλείο χρησιμοποιήθηκε σταθμισμένο ερωτηματολόγιο που συντάχθηκε από τη Δρα Μ Κάργα. Συνολικά διανεμήθηκαν 136 ερωτηματολόγια σε νοσηλευτές ΠΕ και ΤΕ, που εργάζονται στα Νοσοκομεία Λαϊκό και Ευρωκλινική Αθηνών (ποσοστό ανταπόκρισης = 73,52%) κατά τους μήνες Οκτώβριο και Νοέμβριο 2013. Οι στατιστικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν ήταν ο έλεγχος t, η δοκιμασία χ^2 , διμεταβλητές αναλύσεις και πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση. Το αμφίπλευρο επίπεδο στατιστικής σημαντικότητας ορίστηκε ίσο με 0,05 ενώ η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με το SPSS 19.0.

Αποτελέσματα: Τα αποτελέσματα από τη μελέτη έδειξαν ότι πράγματι οι νοσηλευτές κάνουν αρκετά λάθη με ποσοστό 83%. Τα συνηθέστερα από αυτά αφορούν στη λανθασμένη διάλυση του φαρμάκου που πρόκειται να χορηγηθεί. Τα κυριότερα αίτια που οδηγούν τους νοσηλευτές στη διενέργεια λαθών είναι «ο αυξημένος φόρτος εργασίας», «η έλλειψη χρόνου» με ποσοστό 67,5% και ακολουθεί «η κακή προφορική ή γραπτή επικοινωνία μεταξύ του υγειονομικού προσωπικού». Τα αίτια της μη αναφοράς των λαθών, αποδίδονται στο φόβο των νοσηλευτών για πειθαρχικές κυρώσεις και για απώλεια της εκτίμησης των συναδέλφων και του προϊστάμενου. Ειδικότερα το 84,3 % δηλώνει πως θα κατέγραφε τα λάθη ανώνυμα.

Συμπεράσματα: Οι νοσηλευτές κάνουν λάθη και είναι σε θέση να τα αναγνωρίσουν. Τα λάθη αυτά μπορεί να προκαλούν βλαβερές συνέπειες στους ασθενείς, μειώνουν την ποιότητα της παρεχόμενης φροντίδας και επιβαρύνουν γενικότερα το σύστημα υγείας κυρίως με την αύξηση των ημερών νοσηλείας. Η καταγραφή των φαρμακευτικών λαθών αποτελεί ένα σημαντικό τρόπο μείωσής τους. Τα λάθη είναι ανθρώπινα και πρέπει να τα θεωρήσουμε ως μια ευκαιρία αυτοβελτίωσης και όχι τιμωρίας.

Λέξεις κλειδιά: *medical errors, nurse's errors, medication errors* ,φαρμακευτικά λάθη, χορήγηση φαρμάκων, λάθη νοσηλευτών.

Introduction: Inside the complex environment of hospitals, nursing errors, which sometimes put patients' lives at risk, are inevitable despite progress in the fields of medicine and technology. The main professional goal of nurses is to promote and improve general health. However, wrong medication is one of the most common nursing errors that pose a threat to patients' lives and their care.

Aim of study: This study aims to evaluate the factors of medication errors and the reasons why they are not reported. Ways to minimize and prevent these errors are also provided.

Method and Procedure: 100 registered nurses that are university and technological institute graduates were the participants of this study. 50 of them are working at "Eurokliniki" of Athens and the remaining 50 are working at the public general hospital "Laikon".

Results: This study verifies the fact that nurses make indeed numerous errors with 83%. The most common of them appears to be wrong dilution of medicines. According to this study, these errors are caused due to "lack of time", "too much work load" with 67,5% and "bad communication between doctors and paramedics". The reasons why the above errors remain unreported appears to be fear that the nurses will be punished and because their colleagues will not respect them. Especially 84,3% of nurses said that they would rewrite their mistakes anonymous.

Discussion: Nurses do make errors but they are able to recognize them. These errors are harmful in many ways as the patients suffer from the consequences, care quality is reduced, and overall cost is increased since patients stay longer in the hospital.

Therefore, it is imperative that we find ways to reduce them. Reporting nursing errors is one way to decrease them. However, fear and misinformation from the part of the nurses hamper this process.

Key words: : *medical errors, nurse's errors, medication errors, drug administration.*